

Vanhusten asumispalvelun asiakasmaksujen alentamisen periaatteet Hattulassa

Hattulan perusturvalautakunta on päättänyt kokouksessaan 11.1.2010 tehostetun asumispalvelun asiakasmaksujen alentamisen periaatteet seuraavasti: Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 11§:n mukaan sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Maksualennusten ja -vapautusten yleisenä perusteena pidetään toimeentulotukinormeja. Jos asiakkaan tulot ja varallisuus eivät riitä asumisen kuluihin, perittäviin maksuihin ja muihin pakollisiin menoihin, hänelle voidaan myöntää alennusta kunnan perimistä maksuista. Maksujen alentaminen edellyttää, että asiakas on hakenut ensisijaiset tukimuodot, kuten eläkkeensaajan hoitotuen ja asumistuen. Kelan asumistuki ja hoitotukipäätös tulee liittää maksuvapautushakemukseen liitteeksi.

Niissä tilanteissa, joissa toinen puolisoista muuttaa palveluasumiseen ja toinen jää omaan kotiin, taloudellista tilannetta arvioidaan molempien puolisoitten osalta. Tämä arvio tehdään toimeentulotukilaskelmaa hyväksi käyttäen. Avioliittolaintarkoituksena on, että kumpikin puolisoista hallitsee omia tulojaan ja vastaa omista kuluistaan. Avioliittolain 46 §:n 1 momentti lähtee siitä, että mikäli toisen puolison omat tulot eivät riitä kattamaan kaikkia hänen kulujaan taikka hän ei pysty osallistumaan perheen yhteisen talouden menoihin, toisella puolisoilla on kykynsä mukaan velvollisuus ottaa osaa puolisonsa elatukseen ja vastata yhteisistä menoista.

Maksukyky arvioidaan toimeentulotukilaskelman perusteella, jossa huomioidaan asiakkaan todelliset tulot, menot, säästöt ja varallisuus. Laskelmassa käyttövaraksi lasketaan toimeentulotuen perusosasta (502,21€) 51 %, mikä vuonna 2020 on 256,13 euroa kuukaudessa. Käyttövara on se summa, joka asiakkaalle tulee jäädä henkilökohtaiseen käyttöön maksujen jälkeen.

Enintään 5 000 euron säästöt tai vastaavan suuruinen huomioon otettava varallisuus eivät estä maksualennuksen saamista, jos asiakkaan säännölliset kuukausitulot ovat välittömiin menoihin nähden riittävän alhaiset alennuksen saamiseksi. Mikäli asiakkaan tilanne vaatii omaisuuden realisoimista, vuokraamista tai vastaavaa, varataan siihen aikaa enintään kuusi kuukautta. Tälle ajalle myönnetään laskelman mukaisen vajeen verran alennusta asiakasmaksuista.

Willa Katalan asiakasmaksujen alentamiseen tarvittavat selvitykset

1. Vapaamuotoinen selvitys asiakkaan nettotuloista ja menoista, sekä varallisuudesta. Niissä tilanteissa, joissa toinen puolisoista muuttaa palveluasumiseen ja toinen jää omaan kotiin, taloudellista tilannetta arvioidaan molempien puolisoitten osalta. Tällöin tarvitaan tiedot myös puolison nettotuloista ja varallisuudesta.
2. Kelan asumistukipäätös
3. Kelan hoitotukipäätös
4. Tilien saldotodistukset (myös puolison)
5. Veropäätös ja erittelyosa viimeisimmästä toimitetusta verotuksesta (myös puolison)

Tehostetun palveluasumisen asiakasmaksut, kun kotiin jää pienempituloinen puoliso.

Ennen tehostetun asumispalvelun maksun määräämistä tulee selvittää, onko palvelun käyttäjä ennen asumispalvelun alkamista elänyt yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliiton omaisissa olosuhteissa. Tilanteessa, jossa avio- tai avopuolisoista pienempituloinen jää asumaan kotiin, on tarpeen turvata kotiin jäävän pienempituloisen puolison asema ja toimeentulo.

Selvitettäessä kotiin jäävän puolison toimeentulotarvetta otetaan huomioon

- täyden kansaneläkkeen määrä ja kohtuulliset asumismenot.
- Asumismenojen kohtuullisuutta arvioitaessa vertailukohteena käytetään Hattulan perusturvalautakunnan (16.12.2015) toimeentulotuen myöntämistä koskevia ohjeita (=suositukset enimmäisvuokrista).
- Lisäksi otetaan huomioon lääkekustannukset, siten että Kelan lääkekustannuskatto (577,66€/vuosi 2020) jaetaan kahdellatoista.
- Matkakustannuksina omaisen luona vierailuja varten huomioidaan seutuliikenteen 30 päivän kausilipun hinta.

Esimerkki: Edellä kuvatun mukaisesti vuonna 2020 kotiin jäävän pienempituloisen kuukausittaisina tarpeina huomioitaisiin

täysi kansaneläke	662,86 €
enimmäisvuokra	554,00 €
lääkekuluina	48,14 €
bussilippu	70,00 €
yhteensä	1335,00 €/kk

Avio- tai avopuolisoiden kaikista yhteenlasketuista tosiasiallisesti käytettävissä olevista nettotuloista tulisi jäädä kotiin jäävän pienempituloisen puolison käyttöön 1335,00€/kk.